

Promilleafgiftsfonden for landbrug

En arbejdsplan kan bl.a. sikre, at der altid er to medarbejdere i faremarken på samme tid, da faremarken betragtes som et risikoområde. Foto: Henrik Bjerregrov.

Værdien af en arbejdsplan

Styrke: En arbejdsplan kan styrke dyresundhed, arbejds effektivitet og -sikkerhed.

Konklusion

- Der er flere gode grunde til at lave en arbejdsplan, som rækker længere ud i fremtiden end blot til den næste dag.
- Arbejdsplanen kan medvirke til at fremme dyresundheden, forbedre arbejdsmiljøet og -sikkerheden samt øge arbejds effektiviteten.

Af Sarah-Lina Aagaard Schild, Innovationscenter for Økologisk Landbrug

Der er stor forskel på, hvordan arbejdet på øko-grisebedrifter tilrettelægges, hvilket medfører variation med hensyn til dyresundhed og arbejds effektivitet bedrifterne imellem.

Innovationscenter for Økologisk Landbrug har gennemført interviews med tre øko-grisebedrifter samt med seniorrådgiver og antropolog Inger Anneberg fra Aarhus Universitet for at indsamle erfaringer om arbejdsplanlægning. Ingen af de tre bedrifter (hhv. nul, to og

to ansatte) anvendte en decideret arbejdsplan. Alle havde opgaver, som følger ugeholdene, men den deciderede planlægning af opgaver foregik fra dag-til-dag. En kortsigtet arbejdstilrettelæggelse kan, ifølge Inger Anneberg, kompromittere dyresundheden, arbejds sikkerheden, -miljøet og -effektiviteten.

Frem dyrenes sundhed med en plan

Inger Anneberg har undersøgt, hvordan de ansattes arbejdsforhold på syv kvæg-, svine- og minkbedrifter påvirker dyrevelfærden: »De ansattes humør

smitter af på deres behandling af dyrene og underskud går ud over dyrene. Det er derfor vigtigt, at der er plads til en god stemning og til ordentligt opsyn med dyrene. Når medarbejderne fik lov at bruge tid på at observere dyrene, kunne de spotte dyr med afvigende adfærd og tage kommende problemer i opløbet f.eks. diarree blandt kalve og stereotyp adfærd blandt grise«.

En arbejdsplan kan være med til at sikre, at der er afsat tid nok til de opgaver, der kræver ro og tålmodighed, som f.eks. håndtering, behandling og flytning af såvel raske som syge dyr.

En af de adspurgte grisebedrifter prioriterer to daglige tilsyn i marken samt at rokere arbejdsopgaverne, så det ikke er den samme person, der tilser dyrene hver dag. Det sikrer variation i arbejdet, og dyrene bliver tilset med friske øjne.

På en anden bedrift bliver syge dyr placeret ud mod staldgangen for at sikre flere daglige tilsyn.

Bedrifterne var obs på vaccinationer. Vaccinationsplaner bør

ajourføres hyppigt – f.eks. hvert halve år. Vaccination kan være arbejdskrævende og derfor fristende at gennemføre, når grisene alligevel håndteres. Der er dog ikke nødvendigvis sammenfald mellem »anden håndtering« og optimalt tidspunkt for vaccination.

Arbejds sikkerhed og -miljø

Det er primært ved opgaver i faremarken, at der er anmeldt angreb af søer på mennesker. To af bedrifterne anser faremarken for et risikosted i forhold til arbejds sikkerhed. Derfor vægter de at have to medarbejdere i faremarken samtidig – særligt ved kastration af grise.

En bedrift prioriterede, at alle altid har en telefon på sig, så de kan tilkalde hjælp. Mobilten kan dog give en falsk følelse af tryk, og ifølge Inger Anneberg kan en mobiltelefon næppe gøre det

Seniorrådgiver og antropolog Inger Anneberg har gennem flere år arbejdet med relationen mellem arbejdsmiljø og dyrevelfærd inden for landbruget. Foto: Inger Anneberg.

Fakta

En arbejdsplan:

- Kan sikre luft til håndtering, behandling og vaccination af dyrene
- Sikrer vidensdeling og involverer medarbejderne
- Belyser huller i planlægning og viden

»En arbejdsplan er mere involverende end en dag-til-dag planlægning, som hurtigt kan ende ud som en simpel fordeling af opgaver«, påpeger Inger Anneberg, som i sin undersøgelse så, at det smittede positivt af på f.eks. dyrevelfærden, når ledelsen var synlig omkring arbejdsopgaverne.

Arbejds effektivitet

I forhold til arbejds effektiviteten påpeger Inger Anneberg, at en arbejdsplan kan være med til at belyse, hvor der er huller i planlægningen og sikre, at alle ved, hvad de skal.

Veltilrettelagte og gennemprøvede arbejdsplaner letter desuden arbejdet med introduktion af nye medarbejdere og sikrer overdragelse af viden fra erfarent personale.

På den ene bedrift finder de værdi i grundig instruktion af medarbejderne. Grundig instruktion sikrer enighed om forventningen ved diverse opgaver og minimerer konflikter.

På bedrifterne bliver arbejdsopgaver afstemt i pauserne, og mobiltelefonen bliver fremhævet som en hjælp til at øge effektiviteten. Alle bedrifter tilpasser deres planlægning efter vejret, fx kan det være en fordel at fravæne ved udsigt til regn.

ud for en kollegas tilstedeværelse.

Med en arbejdsplan kan man afsætte tid til ikke-faste opgaver og få det arrangeret så professionelle om nødvendigt kommer og løser opgaverne.

»Hvis opgaverne planlægges fra dag-til-dag, er der større risiko for lappeløsninger. Lappeløsninger kan være forbundet med merarbejde, eller at bedriften selv ender med at udføre arbejde, som burde udføres af en professionel, og det kan kompromittere arbejds sikkerheden«, mener Inger Anneberg.

I forhold til arbejds miljø vægter bedrifterne, at alle samles om morgenkaffen for at få en status på opgaver. På den ene bedrift prioriteres også, at arbejdsopgaverne er tilpasset den individuelle medarbejder.

0172232
Magasinet Svin.Fluer.2022.
Rovfluen
1 X 35mm
T:\CrossAd\pdf\2\3\0172232.pdf

0172223
lev.register 2021
Brocken Aps
1 X 35mm
T:\CrossAd\pdf\3\2\0172223.pdf